

عنوان مقاله:

ساماندهی محلات قدیمی با رویکرد پایداری اجتماعی (نمونه موردی: محله چهارمردان قم)

محل انتشار:

سومین کنفرانس بین المللی عمران، معماری و طراحی شهری (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

سکینه علوی - دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشگاه بین المللی امام خمینی(ره)،

مجید زارعی - دانشیار گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه بین المللی امام خمینی(ره)

رحیم هاشم پور - دانشیار گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه بین المللی امام خمینی(ره)

خلاصه مقاله:

لرزم توجه به بافت های قدیمی شهری، در نتیجه ی رشد روزافزون جمعیت شهرنشین و مطرح شدن مساله کمبود زمین، برجسته می شود. با طراحی شهرها و محلات مسکونی جدید که در آن ها حس تعلق به مکان و هویت محلی وجود ندارد و از دست رفتن هویت عمیق بافت های قدیمی و رو به فرسودگی نهادن آن ها با وجود جای دادن جمعیتی زیاد، بهترین راه حل، رسیدگی و سروسامان دادن به این بافت ها است. توجه به ساماندهی بافت های قدیمی با اتخاذ رویکردی که ضمن مرمت و رفع فرسودگی کالبدی و عملکردی بافت های مذکور، با ملحوظ داشتن ابعاد اجتماعی، باعث تداوم و پایدار شدن این بافت ها شود و هویت قدیمی و ارزشمندشان را به آن ها بازگرداند، امری ضروری است. لذا در این مقاله از راه حل های مرتبط با بعد اجتماعی توسعه پایدار جهت رفع نابسامانی های محلات قدیمی استفاده شده است و بعد از ارایه مفاهیم و معانی مرتبط با موضوع و مرور دیدگاه اندیشمندان درباره بعد اجتماعی توسعه پایدار، مولفه های کیفیت زندگی، مشارکت و سرمایه اجتماعی به عنوان چارچوبی برای ارزیابی پایداری اجتماعی ارایه شده است. نتایج ناشی از بررسی ها نشان داد که معیارهایی مانند حس تعلق به محله، امنیت و هویت محلی باعث بافت اجتماعی قوی محله شده است و برعکس به دلیل عدم وجود امکانات تفریحی، فضای سبز، امکانات ورزشی، کیفیت زندگی در این محله در سطح پایینی قرار دارد، هم چنین مشارکت منحصر به روابط دوستانه بین ساکنین و یاری رساندن آنان در حل مشکلات اهالی و هم چنین در برگزاری مراسمات مذهبی می شود. در انتها پیشنهاداتی در راستای دستیابی به سطح مطلوب مولفه های مورد ارزیابی ارایه شد، از جمله ایجاد حیاط های شهری به عنوان مکان های نیمه عمومی جهت افزایش تعاملات اجتماعی، ایجاد فضاهای سبز در مکان های بلااستفاده و متروکه و مخروبه در بافت، در نظر گرفتن مکان هایی برای گردهم آیی و تشکل های محلی، و دیگر اقداماتی از این قبیل که به تقویت عوامل مولد پایداری اجتماعی موجود در محله می انجامد.

کلمات کلیدی:

بافت قدیمی، هویت محلی، ساماندهی، پایداری اجتماعی، تعاملات اجتماعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/806190>

